

Tommy Petersen, sum hevur búð í Føroyum síðstu 40 árin, ráðgevur palestinsku stjórnini. – Stríðið millum Ísrael og Palestina er ikki so svart og hvítt, sum fleiri vilja vera við, sigur Tommy.

Føroyum, hevur hann síðstu 15 árin framvegis havt eitt ynski um aftur at arbeiða úti í heimi sum ráðgevi.

– Í 1999 fóru konan, tvey av børnunum og eg til Nepal í eitt triáraskeið gjøgnum danska felagsskapin DANIDA, ið er ein felagsskapur undir danska Uttarríkisráðnum. Í 2003 fór eg síðani til Irak, tá kríggj var brostið á, og var eg har ein-samallur í seks mánaðir, tí man av trygdarávum ikki kundi hava familjuna við. Frá 2004 til 2008 vóru vit í Kairo, og síðani 2012 hava vit tvey eini verið í Palestina alt gjøgnum DANIDA.

Arbeiðir fyrri palestinsku stjórnina

Síðsta háltannað árið hava Tommy og konan búð í Eysturjerusalem, meðan Tommy arbeiðir í Palestina.

– Eg arbeiði fyrri palestinsku stjórnina, har eg í høg-uðsheitum ráðgevi henni í kommunalum viðurskiftum um miðspjæðing og upp-

bygging av eini burðadyggari kommunalari umsiting.

– Vit búgva í Eysturjerusalem, men eg arbeiði í Ramallah á Vestara Áarbakka, sum er fyribilshøvudsstaður í Palestina, ið liggur einar 15 kilometruruttan fyri Jerusaleem. Eysturjerusalem er arabiski parturin av Jerusaleem og liggur skamt við Vestara Áarbakka. Vit hava tí til dagligt mest samband við palestinar. Sjálvsagt hava vit eisini samband við ísraelar, men tað hevur ikki verið í fakligum samanhangi, men sum ferðafólk. Harafturat eru vit nógv saman við øðrum útlendingum, sum eru í arbeiðsørindum í Palestina á sama hátt sum eg.

– Hetta háltannað árið í Ísrael og Palestina hava fyrri okkara viðkomandi verið ógvuliga góð og gevandi. Fakliga er arbeiðið spennandi og mennandi, og í tí privata lívinum hevur tað eisini verið áhugavert. Ísrael og Palestina er eitt vakurt

øki, og vit hava ferðast nógv og tiskil eisini upplivað nógv.

Fyrr var stríðið meira svart og hvítt

Tá ein sitir fleiri túsund kilometrar frá einum stríði og lesir og hoyrir um tað gjøgnum pennar og linsur hjá fjølmiðlafólki, er tað lætt at gera sær eina meining, sum ikki er væl grundað í veruleikanum. Harafturat velja fólk – eisini í Føroyum – eina av báðum síðunum, sum man stuðlar so at siga treytaleyst.

– Eg upplivi ofta, at fólk velja sær annan partin “at halda við”. Antin er man fyrri Ísrael, ella er man fyrri palestinum. Áðrenn vit fluttu til Ísrael, hevði eg tað eitt sindur á sama hátt, men ein slík uppbygging, har annar parturin skal hava allan rættin og hin hava allan órættin, er heilt burtur við.

– Sum eg havi livað mitt í stríðnum, havi eg lært, at báðir partar eiga sín part av skuldini. Hvønn morgun lesi eg palestinsk bløð umframt

Jerusalem Post fyrri at vita, hvat hendir bæði í Palestina og Ísrael. Eg havi fingið nógv meira innlit í hetta málið og dugi at síggja, at tað hevur nógv fleiri gráar nuansur enn áður hildið, sigur Tommy avgjörður.

Ísrael argar og provokerar

Hóast báðir partar eiga sín lut í stríðnum, metir Tommy, at Ísrael hevur eina serstaka ábyrgd, sum teir ikki liva nógv væl upp til.

– Í stríðnum eru tveir partar, men tað serstaka við Ísrael-Palestina stríðnum er, at annar parturin er nógvar ferðir sterkari enn hin. Gaza, Hamas og palestinska stjórnin í Ramallah á einu síðuni megna lítið, meðan Ísrael á hinari síðuni hevur ein tann sterkasta herin í heiminum væl stuðlaður av USA. Tí liggur eisini ein ávis ábyrgd á teimum at fara meira menniskjaliga fram, men høgu deyðstølini siga eina aðra søgu.

Í 1993 varð ein avtala orðað, sum fekk navnið Oslo avtalan, har Yitzhak Rabin, ísraelskur forsætismálaráðharri, og Yasser Arafat, formaður í PLO, samdust um at arbeiða móti friði. Ein partur av hesi avtalu var, at Ísrael arbeiðdi fyrri at fáa allar ísraelskar búsetingar í Vestara Áarbakka – sum er tann palestinski landsluturin – burtur innan fimm ár.

– Tá Oslo Avtalan varð gjørd, vóru 150.000 ísraelskar búsetarar á Vestara Áarbakka. Í dag eru 350.000 har. Við øðrum orðum hevur Ísrael gingið beint ímóti Oslo Avtaluni og í staðin fyrri at minka um búsetararnar, eru teir meira enn tvífaldaðir hesi 21 árin. Ísrael siga seg vera noydd at geva fleiri ísraelum meira búpláss á Vestara Áarbakka fyrri at stabilisera viðurskiftini í Palestina, og teir halda seg hava ein søguligan rætt til tess.

– Hetta argar og øsir tó palestinar meira enn nakað

annað, og teir føla seg kroystar av Ísrael. Harafturat hevur Ísrael gjørt ein múr um Vestara Áarbakka og Gaza. Ísrael hevur eisini valdið yvir eitt nú vatn- og streymveitingini, sum teir kunnu steingja í tíð og ótíð, og tað ger, at palestinar føla seg kúgaðar. Tað ber til at siga, at Palestina er vorðið eitt fongsul, sum Ísrael hevur hersett, sigur Tommy.

Palestina er býtt upp í trý sløg av økjum, A, B og C øki. Í A økinum ráða palestinar fullkomiliga bæði sivilt og trygdarliga, í B økinum ráða palestinar sivilt, men Ísrael ráða trygdarliga, meðan í C økinum ræður Ísreal fullkomiliga bæði sivilt og trygdarliga. Hetta uppbygging ger, at palestinar bert hava ræði yvir einum triðingi av tí landa-øki, sum varð tillutað teimum í 1993 í Oslo.